بسم الله الرحمن الرحيم

ފެމިލީ ކޯޓު

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2073/Fm-C/2024

ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން ހަވާލުކުރުން

މައްސަލަ އައިގޮތް: ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމުން

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް

ދިވެހި ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް ފެމިލީ އެންޑް ސޯޝަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް) އުބަރީ ޖެންރަލްގެ އޮފީސް / މާލެ

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތައް

1. (ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު އުނިކުރެވިފައި)
2. (ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު އުނިކުރެވިފައި)

ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:
25 ޖުމާދަލްއޫލާ 1446
27 ނޮވެމްބަރު 2024

ނިމުނު ތާރީޚު:
17 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446
18 ޑިސެމްބަރު 2024

01. ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) އާއި (ކުއްޖާގެ ބައްޕަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) ގެ ކައިވެންޏަކުން ލިބިފައިވާ ފިރިހެން ދަރި (ކުއްޖާގެ ނަމާއި އުފަންތާރީޚް) އަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ އިހުމާލުވުމުގެ ސަބަބުން، ކުއްޖާގެ މަންމައާ ދެބެންގެ ދަރިދަރި ފަރާތްތަކަށްވާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) އާއި އޭނާގެ އަނބި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) އާ ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުން ހަވާލުކުރުމަށް އެފަރާތްތަކާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ސޯޝަލް އެންޑް ފެމިލީ ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސް (ސީ.އެފް.ޕީ.އެސް)އާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާއި އަދި ފެމިލީ ކޯޓުގެ (ނަންބަރު) ޤަޟިއްޔާއިން ނިންމާފައިވާ ޙަޟާނަތުކުރުމުގެ އަމުރުގެ ދަށުން، ކުއްޖާ ރައްކާތެރިކަމާއި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި 20 އޮގަސްޓް 2023 ގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރުމަށްފަހު، ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރުމަށް ނިންމާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ ޤަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-72 (ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ މައްސަލަ ބެލުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ޤަވާއިދު) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރުމަށް އެދި ދައުވާކޮށްފައި ހުށަހަޅުއްވުނު ބެލުން މައްސަލައެކެވެ.

02. ދައުވާގެ ޖަވާބުން ފާހަގަކުރާ ކަންތައްތައް:

2.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ޚާއްޞަ އެހީތެރިކަމާއި ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަން ލިބިގަތުމީ ކުޑަކުދިންނާއި [illegible] ކުދިންނަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤެއްކަމާއި، އަދި ބޮޑުވުމާ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކޮށް ކުރިއެރުވުމަކީ ދައުލަތުގެ ވާޖިބެއްކަމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 18 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

2.2 ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) އަށް 20 ފެބްރުއަރީ 2020ގައި އަމަލުކުރަން ފެށުމުން، ދައުލަތުން ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ މިފަދަ ކުދިންނާމެދު އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޚާއްޞަ އިޖުރާއަތުތަކެއް އެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާކަމާއި، އެގޮތުން، ކުއްޖާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ވަދެ ގޮތުން ގެންގުޅޭ ހާލަތްތަކާއި އެކަމުގައި އަމަލުކުރާ ގޮތް އެޤާނޫނުގައި ބަޔާންވެގެންވާކަން.

2.3 ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ކުރާއިރު، ޗައިލްޑް އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން ނުވަތަ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއިން ހިންގާ ތަޙުޤީޤެއްގައި، އެ ތަޙުޤީޤު ނިސްބަތްވާ ކުޑަކުއްޖަކީ، އަޅާލުމާއި ރައްކާތެރިކަން ބޭނުންވެފައިވާ ކުޑަކުއްޖެއްކަމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީވެ، ނުވަތަ އެ ކުއްޖަކީ، އެ ކުއްޖާ އެ ވަގުތު ދިރިއުޅެމުންދާ ނުވަތަ އެ ވަގުތު ހުރި ތަނުގައި އެ ކުއްޖާ ބަހައްޓައިފިނަމަ، އުނދަގޫ ހާލަތަކާ ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޤަބޫލުކުރެވޭތީވެ، ކުއްޖާގެ ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ވަގުތީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ބާރު ދައުލަތަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، މިފަދައިން ކަންކުރުމުގައި ކުއްޖާގެ މަޞްލަޙަތަށް އިސްކަންދޭންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއާއި، އަދި އެ މާއްދާގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކުއްޖާ ވަގުތީ ގޮތުން އެހެން ފަރާތަކާ ޙަވާލުކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ.

2.4 ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުން ވަގުތީ ގޮތުން އެހެން ފަރާތަކާ ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ ހާލަތްތަކުގައިނަމަ، ކުއްޖާގެ މައިންބަފައިންނާ ނުވަތަ ބެލެނިވެރިޔާގެ އަރިހަށް ޙަވާލުކުރެވެންދެން، ނުވަތަ ކުއްޖާއަކަށް ޙައްޤުވާ ފުރުޞަތުދެވޭ ދާއިމީ އެހެން ގޮތެއް ހަމަޖެހެންދެން، ކުއްޖާ ވަގުތީ ގޮތުން ބެލުން ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ ފަރާތުގެ ޒިންމާގައި ބެލެހެއްޓުމުގެ ރައްކާތެރިކުރުމުގެ އަމުރަކަށް އެދުމުގެ ބާރު ދައުލަތަށް ލިބިފައިވާކަން ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 89 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ.

2.5 ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި، އާއިލާގެ ތެރެއިން ކުއްޖާ ބޭރުން ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ ފަރާތަކާ ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔަކަށް ޙަވާލުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އެއްވެސް މާއްދާއެއް ހިމެނިފައިނުވާތީއާއި، ނަމަވެސް އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލާފައިވާ "ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އުސޫލުތަކާއި ކަނޑައެޅުމުގެ ގަވާއިދު"ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 88 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް، ވަގުތީ ގޮތުން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމަށް އެހެން ފަރާތަކާ ޙަވާލުކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި، އަދި ކުއްޖާ އެފަދައިން ބެލެހެއްޓުމަށް ޙަވާލުކޮށްފައިވަނީ އާއިލާގެ ފަރާތަކާ ކަމަށްވާއިރު، ކުއްޖާ އެފަރާތްތަކުގެ ބެލުމުގައި ބެލެހެއްޓުމަށް ޙުކުމް ކުރުމުގައި، ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން އެ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ބަދަލުކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ.

2.6 މަތީގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާ ހާލަތެއްގައި، އާއިލާގެ ތެރެއިން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމުންދާ ފަރާތަކުން ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން ޙަވާލުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ނަމަ ފަދައިން، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ

ޤާނޫނުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ކުއްޖާގެ އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރެންދެން ފޮސްޓަރ ކެއަރ މީހާއަށް ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން ބަދަލުކުރެވޭ ފަދައިން، "ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅުމުގެ ގަވާއިދު"ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ދަށުންވެސް، ކުއްޖާގެ އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރެންދެން ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން އާއިލާގެ ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް ޤާނޫނީ ހުރަހެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރާ ކަމާއި، އަދި، މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ކުއްޖާގެ މައިންބަފައިން އިހުމާލުވާ ހާލަތްތަކުގައި، ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަންޖެހުނަސް އަދި ކުއްޖާއާ ޢާއިލީ ގޮތުން ގުޅުން ހުރި ފަރާތަކަށް ދިރިއުޅުއްވުމަކީ ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތު އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތަކަށް ވާނީ ކުއްޖާގެ އާއިލާގެ ފަރާތުން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުން ކަމާއި، މިފަދައިން އެފަރާތްތަކާ ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން ހަވާލުކުރުމަކީ ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތަށް އޮތް އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތްކަމަށް ދަލީލުން ދޭހަކަން.

2.7 މިކަންކަން މިހެން ހުރުމާއެކު، "ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅުމުގެ ގަވާއިދު"ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގެ ދަށުން، (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން ކުއްޖާގެ މަންމަ ފަރާތު ދެބެންގެ ދަދަރި ފަރާތަށް އެފަރާތުގެ އަނބިމީހާއަށް ބަދަލުކުރުމުގެ މައްސަލަ ފުރިހަމަ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހައިސިއްޔަތު ދައުލަތަށް ލިބިގެންވާކަން، ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނާއި އެ ޤާނޫނުން ބާރު ލިބިގެން އެކުލަވާލާފައިވާ ގަވާއިދަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

2.8 މި މައްސަލާގައި ހާޒިރު ކުއްޖާގެ މަންމަ، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)، (ތާރީޚް) ގައި ކުއްޖާ ވިހެއިއިރު ކުއްޖާގެ ހަށިގަނޑުގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ އަސަރު ހުރުމުގެ ސަބަބުން، ކުއްޖާއަށް އިތުރު ފަރުވާ ދިނުމަށް ނިއޯނޭޓަލް އިންޓެންސިވް ކެއަރ ޔުނިޓުގައި ފަރުވާ ދެވިފައިވާކަމާއި، މިނިސްޓްރީއިން ކޮށްފައިވާ ވޯކަރުންގެ މަސައްކަތުން، ކުއްޖާގެ މަންމައަކީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ބޭނުންކުރާ ފަރާތެއްކަމާއި، ކުއްޖާއަށް ބަލިވެފައިން މުއްދަތުގައިވެސް މަސްތުވާތަކެތީގެ ބޭނުންކޮށްފައިވާކަމަށް އަންގާފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ގޮތުގައި ކުއްޖާ ބަލަހައްޓައިދިނަމަ، ކުއްޖާއަށް ދޭންޖެހޭ ހިޔާވަހިކަމާއި ބެލުމެއް ނުލިބި، ކުއްޖާއަށް ނުރައްކާތެރި ކަންތައްތަކާ ކުރިމަތިވުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮތުމުން، ކުއްޖާގެ މަންމަ ފަދަ ފަރާތަކާ ހަވާލުކުރުމަކީ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއި އޭނާގެ އަނބިމީހާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން) ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމާ ހަވާލުވުން ރާކަން މިނިސްޓްރީއަށް މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާތީ، 08 ޖޫން 2023 ގައި މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތައި މިނިސްޓްރީއާ ދެމެދު ވީޑިއޯ އެސެސްމަންޓުގެ ދަށުން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުން އެފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރެވުނުއިރު ކުއްޖާގެ

ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ފެމިލީ ކޯޓުގެ (ނަންބަރު) ޤަޟިއްޔާއިން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދެއްވާފައިވާކަން.

2.9 ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުން މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރުމަށްޓަކައި ސީ.އެފް.ޕީ.އެސްއިން 26 ނޮވެމްބަރ 2024 ގައި "ކުއްޖާއާ ހަވާލުވުމަށް އެދިފައިވާ ފަރާތުގެ ޕްރޮފައިލް" ތައްޔާރުކޮށް، އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާ ކުއްޖާއަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދީ، ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމުގެ ޤާބިލުކަން ހުރި ފަރާތެއްކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުގެ ކުށުގެ ރިކޯޑު ސާފުކޮށް، ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުން އެފަރާތްތަކުގެ ކުށުގެ ރިކޯޑެއް ނެތްކަން ކަށަވަރުކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި ސީ.އެފް.ޕީ.އެސް އިން 22 ނޮވެމްބަރ 2024 ގައި ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ "ކޮމްޕްރިހެންސިވް އެސެސްމަންޓް ފޯމް"ގައި، ކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ މާޙައުލާއި ކުއްޖާގެ ޞިއްޙަތާއި ނަފްސާނީ ދުޅަހެޔޮކަމަށް ބަލައި، ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމުގެ ހައްޤު ކުއްޖާގެ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކުރުމަށް ބަލައި، ކުއްޖާގެ ފުރިހަމަ ބެލެހެއްޓުމަށް ނަގައިދެން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމުގެ ޒިންމާ ނަގައިގެން ބަލަހައްޓަވަން ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން.

2.10 މަތީގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން ދައުލަތުން އެދުނީ، ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ޤަވާޢިދުގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން، (ކުއްޖާގެ ނަން) ބެލެހެއްޓުމުގެ މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާ ހަވާލުކޮށް، ކުއްޖާގެ ފުރިހަމަ ބެލެހެއްޓުމަށް އެފަރާތްތަކުން ބަދަލުކުރުމަށް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

03. މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުން ދެކޭގޮތް:

މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން މައްސަލަ ރައްދުވާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން)އާއި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން) ޝަރީޢަތަށް ދިފާޢީ ބަޔާންގައި، ދައުވާގައިވާ ހުރިހާ ކަމެއް ދޮގުކުރައްވާ (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ބެލެހެއްޓުމާ ހަވާލުވުމަށް އެއްބަސްވާކަމުގައި، އެފަރާތްތަކުން މިބި މަސްލަހަތާއި ބަޔާންކުރައްވާ ފަހުން ދޫކޮށްދީގެން އެކުއްޖާ ބަލަހައްޓަމުންދާކަމާއި، ކުއްޖާގެ ފުރިހަމަ ބެލެހެއްޓުމަކީ ކަމަކީ އަދި އެއީ ކުރިއަށް ޖިސްމާނީގޮތުން އަސަރުކުރާކަމުގައި، އެފަރާތްތަކުން މިބި ކުއްޖާއަކީ ކުރަންޖެހޭ އިންސާނެއް ގޮތެއްކަން، ދެފަރާތުގެ ސިއްރުކަމުން ބަލަހައްޓާ ދެއްވުމަށް ދިނުމަކީ ކުރަންޖެހޭ އިންސާނިއްޔަތު ކަމަކަށް، ﷲ ގެ ރަހުމަތުން އެފަރާތްތަކުގެ ކިބައިގައި އެކުއްޖާ އަމާނާތެއްގެ ގޮތުގައި ބެލެހެއްޓުމަށް އެދިވަޑައިގަންނަވާ،

ކުއްޖާގެ މަންމައާއި ބައްޕަގެ މަޢުލޫމާތުތައް ވެސް އެނގޭކަމަށާއި، ކުއްޖާ ބެލުމަށް ހަވާލުވުމަށްފަހު، ކުއްޖާގެ މަންމައާއި ބައްޕަގެ ފަރާތުން ކުއްޖާ ބެލުމަށް ދަތިވާފަދަ ކަމެއް ކުރިމަތިވިޔަ ނަމަވެސް، ކުއްޖާގެ މަންމައާއި ބައްޕައާ ކުއްޖާ ހަވާލުކުރާކަން ނުފެންނަކަމަށާއި، އެފަދަ ކަމެއް ދުރުވެރިވެއްޖެ ނަމަ އެކަމެއް ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް އަންގާނެކަމަށާއި، އެފަރާތްތަކުން ތިބީ (ކުއްޖާގެ ނަން) ބެލުމުގައި އަދާކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ ޒިންމާތައް އެންމެ ފުރިހަމައަށް އަދާކުރުމަށް ކަމަށާއި، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ވަގުތީގޮތުން ހަވާލުކުރި ކުއްޖާ އެފަރާތްތަކުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ހުންނަތާ މިހާރު އަހަރަކަށްވުރެ ގިނަދުވަސްވާކަމުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.

04. މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް:

4.1 މިމައްސަލައިގެ ދައުވާ ޘާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

(ހ) (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ވަގުތީ އައިޑެންޓިޓީ ކާޑު (ނަންބަރު) އަށް ބަލާއިރު، (ކުއްޖާގެ ނަން) އުފަންވެފައިވަނީ (ތާރީޚު)ގައި ކަމަށާއި، އޭނާގެ މަންމައަކީ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން) ކަމަށާއި، ބައްޕައަކީ (ކުއްޖާގެ ބައްޕަގެ ނަން) ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

(ށ) "އެއްބަސްވުން" (08 ޖުލައި 2023) އަށް ބަލާއިރު، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން)އާއި، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއެކު މިނިސްޓްރީއިން ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން، 2023 ޖުލައި 08 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން (ކުއްޖާގެ ނަން) ބެލެހެއްޓުން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން)އާއި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާކަން އެނގޭކަން.

(ނ) ފެމިލީ ކޯޓުގެ (ނަންބަރު) ޤަޟިއްޔާގެ "ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް" އަށް ބަލާއިރު، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާއި (ކުއްޖާގެ ބައްޕަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާ ދެމެދުގެ ކައިވެނީގެ ތެރޭގައި ލިބިފައިވާ ދަރިން ދަރިފުޅު، މި ކުއްޖާގެ މަންމައާ ދެބަފައިން ދުރުގައި ފާހަގަކުރެއްވި ކަމަށާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާއި އޭނާގެ އަނބި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)ގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައި ބަލަހައްޓަމުން އަންނަކަން، (ތާރީޚު) ގައި ރައްކާތެރިކުރުމުގެ އަމުރުތަކުގެ ނިޔާކުރެވިފައިވާކަން އެނގޭކަން.

(ރ) "ކުއްޖާއާ ހަވާލުވެވުން އިދާރީ ފަރާތްތަކުގެ ޕްރޮފައިލް" (26 އޮގަސްޓް 2024) އަށް ބަލާއިރު، މި ލިޔުމުގެ ޚުލާސާގައި، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން) ދިރިއުޅެމުން އަންނަ ގާތުގައި އަސާސީ ބޭނުންތައް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ފުރުސަތު ކަމަށާއި، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)ގެ މަންމައާއި އަނބިމީހާ ދެމެދު ގުޅުން ރަނގަޅުކަމަށާއި، (ކުއްޖާގެ ނަން)ގެ ކަންކަން ކުރުމުގައި އެފަރާތްތަކުގެ އެހީތެރިކަމާއި އެއްބާރުލުން

ތިބުމުންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، ކުއްޖާއަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދީ، ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމުގައި ދުވަހުން ދުވަހަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކޮށްދީ، ކުއްޖާ ހެދިބޭއްވުމަށް ބޭނުންވާ ލޯތްބާއި އަޅާލުން ދީ، ކުއްޖާއަށް ބޭނުންވާ އަސާސީ އެންމެހައި ބޭނުންތައް ފުއްދައިދެމުން ގެންދާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)ގެ ދެމަފިރިންނަކީ (ކުއްޖާގެ ނަން) ބެލެހެއްޓުމުގެ ޒިންމާ ނަގަން ހުރި ފަރާތްތަކެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

(ޅ) ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ނަންބަރު 171-G(SIS2)/482/2024/287 ސިޓީއަށް ބަލާއިރު، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން)އަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއް ފާއިތުވި 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ރެކޯޑުތަކުން ނުދައްކާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

(ކ) "ކޮމްޕްރިހެންސިވް އެސެސްމަންޓް ފޯމު" (22 އޮގަސްޓު 2024) އަށް ބަލާއިރު، (ކުއްޖާގެ ނަން) މިހާރު ދިރިއުޅޭ މާހައުލުން ކުއްޖާއަށް ނުރައްކާވާނެ އެއްވެސް ކަމެއް ފާހަގަކުރެވިފައިނުވާ ކަމަށާއި، ނަމަވެސް، ކުއްޖާ ސްކޫލަށް ވަންނަ ފަހުން ކުއްޖާގެ މަންމަ ނުވަތަ މަންމަ ފަރާތު އާއިލާގެ ފަރާތުން ކުއްޖާ ގެންގޮސްފާން ކަމުގެ ބިރު އޮންނަ ކަމަށާއި، ނަމަވެސް މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކާ ކުއްޖާ ހަވާލުކުރިފަހުން ކުއްޖާގެ މަންމަ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން) ކުއްޖާއަށް ސަލާމުކަމެއް ނުދޭނެކަމަށް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން) ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތްތަކުން ކުއްޖާ ބަލަމުންދަނީ، ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމުގައި ދުވަހުން ދުވަހަށް ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކޮށްދީ، ކުއްޖާއަށް ބޭނުންވާ ލޯތްބާއި އަޅާލުން ދީގެން ކަމަށާއި، އަދި ކުއްޖާއަށް ބޭނުންވާ އަސާސީ އެންމެހައި ކަންކަން ބެލެނިވެރިޔާ ފޯރުކޮށްދެމުންދާ ކަމަށާއި، ކުއްޖާގެ ސިއްޙަތަށް ގެއްލުމެއް ދިމާނުވާގޮތަށް އެންމެހައި ކަންކަމުން ރައްކާތެރިކޮށް ކުއްޖާއަށް ސިއްޙީ ފަރުވާދޭންޖެހޭ ކަންކަން ފަރުވާދީ، ކުއްޖާއާއި ކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ މާހައުލު ސާފުތާހިރުކޮށް ބަލަހައްޓައިގެން އަންނަކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ ކަމަށާއި، ކުއްޖާގެ އިޖުތިމާޢީ އެސެސްމަންޓުގައި ކުއްޖާ ވިހާއިރު ހަށިގަނޑުގައި ވިޓަމިން ޑީގެ އުނިކަމެއް ހުރިކަމަށް ހޮސްޕިޓަލުން މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާކަމަށާއި، ކުއްޖާއަށް އައި.ސީ.ޔޫގައި ފަރުވާ ދެމުންދިޔަ މުއްދަތުގައި އާއިލާ ތެރެއިން ކުއްޖާއަށް ރައްކާތެރިކަން ފާހަގަކުރެއްވި ފަރާތަކަށް ހޮސްޕިޓަލުން ސޯޝަލް އިންޓަރވެންޝަންއެއް ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ ކަމަށާއި، ބެލެހެއްޓުމަށް (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)ގެ މަންމަ ފަރާތު ދެބެންގެ ދުވަހަކު ފަރާތަށް ކަމަށްވާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއި އޭނާގެ އަންހެނުން (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން) ކުއްޖާއާ ހަވާލުވާން ބޭނުންކަމަށް

ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އަދި މި ދެމަފިރިންނާ ކުއްޖާ ހަވާލުކުރުމާމެދު ކުއްޖާގެ މަންމަ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)ގެ އިޢުތިރާޒެއް ނެތްކަމަށް ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން، ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެގްރީމެންޓްއާގެ ދަށުން މިދެމަފިރިންނާ ކުއްޖާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

05. ކުޑަކުދިންނަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ޤާނޫނީ ޒިންމާ:

5.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "އާއިލާގެ ފަރާތުންނާއި ޖަމާޢަތުގެ ފަރާތުންނާއި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަން ލިބުމަކީ ކުޑަކުދިންނާއި ޒުވާނުންގެ ކުދިންނަށް ލިބިގެންވާ ޙައްޤެކެވެ. އަދި ކުޑަކުދިންނާއި ޒުވާނުންގެ ކުދިންނަށް އެއްވެސްގޮތަކުން ހާނިއްކަކުރުން، ޖިންސީގޮތުން އަނިޔާކުރުން އެއްވެސްގޮތަކުން ތަފާތުކުރުން އެކަހެރިކުރުމާ އިޤްތިޞާދީ، ކަސްރަތުކުރުވުމަކީ ބައިވެރިކުރާ އުމުރުގެ ފުރުން ނާޖާއިޒު މަންފާތަށް ބާރުފޯރުވުމަށް ހަމަޖެހިލްނުސަވެ މަސައްކަތްކުރުވުމަކީ ނުވާނެއެވެ" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

5.2 ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، "ކުއްޖާ ހެދިބޮޑުވުމަށް ބޭނުންވާ ރައްކާތެރިކަމާއި އަޅާލުން، ކުއްޖާގެ ބެލެނިވެރިންގެ ފަރާތުންނާއި ކުއްޖާގެ އާއިލާގެ ފަރާތުންނާއި މުޖުތަމަޢުގެ ފަރާތުންނާއި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ލިބުމަކީ ކޮންމެ ކުއްޖަކަށްމެ ލިބިގެންވާ ޙައްޤެކެވެ." ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި، "ކުއްޖާ ހެދިބޮޑުވުމަށް ބޭނުންވާ ރައްކާތެރިކަމާއި އަޅާލުން ލިބިދިނުމުގައި އެންމެ އިސް ޒިންމާއެއް އަދާކުރަނީ އާންމު އުސޫލެއްގެގޮތުން ކުއްޖާގެ ބެލެނިވެރިން ކަމުގައިވިޔަސް، ކުއްޖާގެ ބެލެނިވެރިންގެ ފަރާތުން އެރައްކާތެރިކަން ލިބިނުދޭ ހާލަތުގައި ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމާއި، ކުއްޖާގެ ބެލެނިވެރިންގެ ވާޖިބުތަކުގައިވާ، ދައުލަތުން ސީދާ ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަކީ ދައުލަތުގެ ވާޖިބެއް" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި އެމާއްދާގެ (ނ) ގައި، "ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތަށް ބަލައި އާއިލާގެ މާޙައުލުން ވަގުތީގޮތުން ނުވަތަ ދާއިމީ ސިފައެއްގައި ވަކިކޮށްފައިވާ ކުއްޖަކަށް، ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަމާއި އެހީތެރިކަން ދައުލަތުން ފޯރުކޮށްދޭންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

5.3 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނު އަސާސީއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ އިސްވެ ބުނެވުނު މާއްދާތަކަށް ބެލުމުން ކުޑަކުދިންނަށް ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަން ދިނުމަކީ [illegible] ކަމެއް މިޒަމާނުގެ ވެސް ޖިންސިއްޔަތަކުން އުނދަގޫ، ކުޑަކުދިންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަން

ފިޒިކަލް ކަސްޓަޑީ، މައިންބަފައިންނާ ބެލެނިވެރިންގެ ފަރާތުން ލިބެންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަން ލިބިދެވޭނީ ހާލަތުގައިވާ ކުދިން ހިމާޔަތްކުރުން ބެލެނިވެރިކަމުގެ ޒިންމާއަކީ ދައުލަތުގެ ޒިންމާއެއްކަން އަންގައެވެ.

06. ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން ހަވާލުކުރަންޖެހޭ ހާލަތު އޮތްކަން ބެލުން:

6.1 ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ކުއްޖަކު ފޮސްޓަރުކުރުމަށް އެހެން ފަރާތަކާ ހަވާލުކުރެވޭނެ ހާލަތްތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އެއީ އެ ކުއްޖަކީ، އެ ކުއްޖާގެ މައިންބަފައިންނާ އެ ކުއްޖާ ބެލުން އަދުން ހަވާލުކުރެވޭން ނޫޅޭ ކުއްޖަކު ކަމަށް ފެނުން ނުވަތަ އެ ކުއްޖަކީ، އެ ކުއްޖާގެ ބައްޕާގެ އެހެން ފަރާތަކާ ބެލުން ހަވާލުކުރެވޭން ނޫޅޭ ކުއްޖަކުކަމަށް ފެނުނުކަމަށް އެޤާނޫނުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

6.2 ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ނެގޭ ކުއްޖަކު، އެހެން ފަރާތަކަށް ފޮސްޓަރ ކުރުމާ ގުޅޭ އުސޫލުތަކުގެ ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެކަމަށް، ކުއްޖާއާ އާއިލީ ގޮތުން ގުޅުން ހުރި ފަރާތަކާ ކުއްޖާ ބެލުން ހަވާލުކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އެ ޤާނޫނުގައި އެއްވެސް މާއްދާއެއް ބަޔާންކޮށްފައިނުވެއެވެ.

6.3 ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން ވިޔަސް ނުވަތަ ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ވިޔަސް ނުވަތަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ވިޔަސް ނުވަތަ އިޖުތިމާޢީ ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭ ދައުލަތުގެ ނުވަތަ އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން ވިޔަސް ނުވަތަ ބެލެނިވެރިން ކަމުގައިވިޔަސް، ކުޑަކުއްޖަކާގުޅޭ ކަންކަން ނިންމުމުގައި އެންމެ އިސްކަމެއް ދޭންވާނީ، އެ ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތު ހިމާޔަތްކުރުމަށްކަމާއި، ކުއްޖާގެ މަސްލަހަތު އިސްކަންދިނުމުގައި، ކޮންމެ ކުއްޖަކާ ގުޅޭކަމެއްވެސް ބަލައި ނިންމަންވާނީ، އެކުއްޖަކު ހުރި ހާލަތާއި ވަޒަންކޮށް އެންމެހައި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހު، ކޮންމެ ކުއްޖެއްގެ މަސްލަހަތު ފަހިވާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

6.4 ކުޑަކުދިންގެ ހައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާފައިވާ ޤަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-72 (ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ މައްސަލަ ބެލުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުމުގެ ޤަވާއިދު) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި، ކުއްޖާ ހުރި ވަގުތީ ގޮތުން ބަލަހައްޓަން އާއިލާގެ ފަރާތަކާ ހަވާލުކޮށްފައިވާނަމަ، އަދި ކުއްޖާ އެ ފަރާތުގައި ބަލަހައްޓަމުން ފެންނަނަމަ، ކުއްޖާ އެ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި ބަލަހައްޓަމުންދާކަމުގައި ދުރުން ހުރުމާއި، ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން އެ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ހަވާލުކުރެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

6.5 މިމައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ޤަވާޢިދަށް ބަލާއިރު، (ކުއްޖާގެ ނަން) ތަރުބިޔަތުގެ ބެލުމުގެ ދަރަޖަ ނެގިފައިވަނީ، ކުއްޖާގެ މަންމަ (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަން)، (ތާރީޚް) ގައި ކުއްޖާ ވިހެއިރު ކުއްޖާގެ ހަނގަސްދުގައި މަސްތޫރާކުރާ އަސަރު ހުރުމާއި، ކުއްޖާގެ މަންމައަކީ މަސްތޫރާކުރާ ބަދުނާކުރާ ފާރުތެއްކަމާއި، ކުއްޖާއަށް ބަލަހައްޓާ މުއްދަތުގައިވެސް މަސްތޫރާކުރި ބަދުނާކުރާ ޙައްޤުވާކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ބެނުމަށްފުރިހަމަކަމާއި، އެހެންކަމުން ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ގޮތުގައި ކުއްޖާ ބަލަހައްޓާ ދުވަސްވަރު، ކުއްޖާއަކު ދޫނުކޮށް ހިމާޔަތްދިނުމަށް ކުއްޖާގެ ބެލުމުގެ ދަރަޖަ ނެގުމަށް ކަމުގެ ޙައްޤުވާކަމަށް މިމައްސަލައާ ގުޅޭ ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެއެވެ.

6.6 (ކުއްޖާގެ ނަން)އަކީ ކުއްޖާގެ މައިންބަފައިންނާއިކު ދުރުހެލިގެން ނޫޅޭ ކުއްޖަކުކަން އެނގޭއިރު، ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔަކަށް ޙަވާލުކުރުމުގައި ކުއްޖާގެ މަސްލަޙަތަށް އެންމެ ފައިދާ ހުރި ގޮތަށް ބަލާއިރު، (ކުއްޖާގެ ނަން) އެންމެ ބޮޑަށް އިރުން ފުރިގެން ބަލަހައްޓާނެ ގޮތެއް މި މައްސަލާގައި ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިޔާ ހަމަޖެހުމަށް އެދިފައިވާ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން) ކަމާއި، އެފަރާތްތަކުން ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާތީ މިހާރު އަހަރަކަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސް ވެފައިވާތީއާއި، އެފަރާތްތަކުން ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދަނީ ކުއްޖާއަށް ބޭނުންވާ ބެލެނިވެރިކަމާއި އަޅާލުން ލިބިދޭ ޢާއިލާއެއްގެ ގޮތުގައި ކަމާއި، ކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ މާޙައުލު ކުއްޖާގެ މަސްލަޙަތާ އެއްގޮތްވާ ގޮތަށް ބަލަހައްޓާނެ ކަމަށް ފެނޭތީ މި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގޭތީ، (ކުއްޖާގެ ނަން) އަށް މަސްލަޙަތު އެންމެ ރަނގަޅުގޮތަކީ މިކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން މި މައްސަލައިގެ (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން)އަށް ބަދަލުކުރުމުގައެވެ، މިކުއްޖާގެ އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރު ފުރެންދެން، މިކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމަށް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން)އާ ޙަވާލުކުރުންކަން އެނގެއެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހު، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ޤަވާޢިދުތަކާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤު ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 8 ވަނަ މާއްދާއާއި، އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2020/R-72 (ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ މައްސަލަ ބެލުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަވާއިދު)ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)އަށް ބަލާފައި، (ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އާއި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު) އާއި (ކުއްޖާގެ ބައްޕަގެ ނަމާއި އެޑްރެސް އަދި އައިޑީކާޑު ނަންބަރު)ގެ ކައިވެނީގެ ތެރެއިން ލިބިފައިވާ ދަރި (ކުއްޖާގެ ނަމާއި އުފަންތާރީޚް)ގެ ޤާނޫނީ ބެލެނިވެރިކަން، 18 ސެޕްޓެމްބަރު 2024މ. އިން ފެށިގެން މިކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ

މީލާދީ ސަނަތުން 18(އަށާރަ) އަހަރު ފުރިހަމަވުމުން، (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާއި އޭނާގެ އަނބި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަމާއި އެޑްރެސް)އާ ހަވާލުކުރުން،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 19/2019 (ކުޑަކުދިންގެ ޙައްޤުތައް ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ އެއްގޮތާ ގޮތުގެ މަތިން މި ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދިއުމަށާއި، އިސްލާމްދީނުގެ އުޞޫލުތަކާއި ހަމަތަކާގުޅޭގޮތުގައި މިކުއްޖާ ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމަށާއި، ކުއްޖާގެ ފުރިހަމަ ސިއްޙަތާއި ރަނގަޅު ތަޢުލީމާއި ތަރުބިއްޔަތާއި ދީނީ އަޚްލާޤީ ނަފްސާނީ އަސަރުތައް ކެރިގެން އިތުރުކުރެވޭނެ ނުކުރުމަށް (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 1 ގެ ނަން)އާއި (މައްސަލަ ރައްދުވާ ފަރާތް 2 ގެ ނަން)އަށް އަންގައި، މިގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމްކޮށް މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބެލީ ނިޔާކަނޑައެޅީ

އިސްމާޢީލް އިބްރާހިމް މާހިރު